

מבנים בעברית, עמ' 1

בדף הזה, נחקור את המבנה הפנימי של VP ו-NP בעברית. (נניח שאין צומת V' או N').

VP

ה-VP כולל בתוכו את המשלימים של הפועל ואת הלוואים. יש חופשיות מסוימת בסדר הרכיבים; נניח ששני רכיבים שיש אפשרות להחליף את הסדר שלהם הם אחיות.

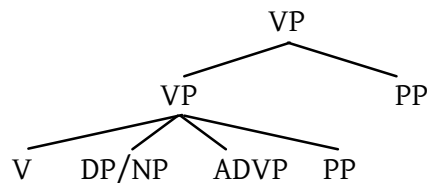
תארי-הפועל נכנסים בחופשיות בין ה-PP-ים.

- (1) א. ברחתי מהר מהבלשן.
ב. ברחתי מהבלשן מהר מאוד.

זה מוכיח ש-ADVP משתלב ב-VP כאחות לארגומנטים, ואינו מסתעף ל-VP, למרות שהוא לוואי. מנגד, הדוגמא הבאה מראה ש-PP יכול להסתעף ל-VP אפילו כשמדובר ב-PP שמבטא ארגומנט של הפועל. המסכנה היא שיש שתי עמדות אפשריות ל-PP בתוך ה-VP, בלי קשר לפונקציה התחבירית של ה-PP.

- (2) הייתי [[קונה ספרים] ו[מקבל חבילות]] מאמאזון.

המבנה של ה-VP הוא אפוא (בלי להתייחס לסדר הרכיבים):

באנגלית יש הבחנה יותר ברורה של עמדות לפי פונקציה תחבירית: לארגומנטים יש עמדה כאחיות של V, ולוואים מסתעפים ל-VP, כך ששתי העמדות של PP ישנן גם באנגלית, אבל אין חילוף חופשי ביניהן כמו שיש בעברית. ה-ADVP, בתור לוואי, מסתעף ל-VP באנגלית. לפעמים משתמשים באותם המבנים לעברית, אבל הם לא תואמים את העובדות.

מבנים בעברית, עמ' 2

NP

בתוך ה-NP, אפשר להציב NP מיד אחרי ה-N במבנה של סמיכות. AP הוא גם אחות לגרעין ואינו מסתעף ל-NP, כפי שניתן לראות מאי-האפשרות לאחות סמיכויות תחביריות. (כמובן, התנהגותן של סמיכויות לקסיקליות, ז"א הרכבים, שונה.)

(3) * [[גינת המורה] ו[דירת התלמיד]] החדשות [

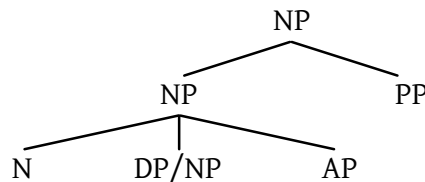
כמו ב-VP, ה-PP-ים מסתעפים ל-NP:

(4) [[הספר המוצלח] ו[הסרט הזוהר]] על שיבוט דינוזאורים [

בניגוד למצב ב-VP, אי-אפשר להציב PP לפני AP.

(5) *הספר על דינוזאורים המאוד מוצלח

המבנה הפנימי של NP הינו:

שוב, זה שונה מהמבנה המקובל באנגלית, בהם בעל הקניין נמצא בעמדת המייחד של ה-DP וה-AP מסתעף ל-NP. לפעמים מניחים מבנים דומים לעברית, עם תנועה של שם העצם ופריטים אחרים. מבנה כזה אינו משקף את הקרבה של קונסטרוקציית הסמיכות.

מבחינת תיאוריית $\bar{X}$, המבנים בעברים אינם תואמים את הרעיון של מייחד (specifier) ומשלימים, עם הסתעפות של לוואים. אפשר ללמוד מזה שיש קשר פחות הדוק בין המבנה לפונקציות התחביריות. מצד שני, יש הקבלה כמעט מוחלטת בין מבנה ה-VP למבנה ה-NP, כפי שהיינו מצפים.